

betekenen van de bewijspositie van de belastingbetaler.^{325 326 327} Lid 5 van het (nieuwe) artikel 52 van de AWR luidt bijvoorbeeld: "De administratie dient zodanig te zijn ingericht en te worden bewaard, dat controle daarvan door de inspecteur binnen een redelijke termijn mogelijk is." Volgens Snijder en Maes brengt dit artikel met zich mee dat meer eisen worden gesteld aan de belastingbetaler; zijn administratie wordt aan zwaardere eisen onderworpen, onder andere met de bedoeling de werkzaamheden van de inspecteur te vergemakkelijken. Die verzwaring bestaat volgens Snijder en Maes uit de mogelijke verplichting om geautomatiseerde administratieve systemen in stand te houden, louter voor de controle door de fiscus.³²⁸

2.5.3.3 De belastingbetaler en de kosten van het proces van belastingheffing en -inning

Uit het oogpunt van rechtvaardigheid heeft de wetgever tot taak na te gaan wat het automatiseren van het proces van belastingheffing en het verrichten van fiscale en administratieve verplichtingen voor de belastingbetaler betekenen.^{329 330} Uit de literatuur en uit de berichtgeving van de belastingdienst blijkt dat het vervullen van administratieve en fiscale verplichtingen zowel feitelijk als psychisch en financieel een grote last is voor de belastingbetaler.^{331 332} Dat is zeker het geval indien het opleggen van nieuwe verplichtingen samengaat met een tendens naar yage, ingewikkelde belastingwetgeving. Hierdoor worden er meer en zwaardere eisen gesteld aan de belastingbetaler. Dit klemt temeer indien deze ook nog het risico loopt dat als hij fouten maakt en deze hem worden toegerekend, hij te maken krijgt met allerlei boete- en strafsancities.^{333 334}

De belastingbetaler moet de kosten van al het werk dat op hem afkomt kunnen opbrengen, dan wel in staat zijn om zelf dit werk te verrichten. Ook in dat geval kan hij dit werk als een grote last ervaren. Smith wees er immers op dat de belastingheffing hinderlijk kan zijn, omdat zij burgers afhoudt van ondernemingsactiviteiten.³³⁵ Bij de belastingdienst draagt het afhandelen van administratieve werkzaamheden per computer het risico in zich, dat de belastingambtenaar vervreemd van de mens achter de belastingbetaler en dus ook niet meer overziet of er iets fout gaat. Kan de belasting-

³²⁵ Cedric Sandfort e.a.[49]: "changing administrative structure or practise in a way which puts more work or cost on the taxpayer." (blz.202,203)

³²⁶ Y.E.M. Jurjus[73, blz.125ev.]

³²⁷ Zie artikel 25 zesde lid juncto artikel 29 AWR.

³²⁸ M.A. Snijder, V.Maes[66, blz.1735t/m1738].

³²⁹ Zie de hoofdstukken 2.4 en 4.

³³⁰ W.H. van den Berge[21]: "Men denke aan een groot aantal op de belastingschuldigen gelegde bijkomende verplichtingen, welke geld kosten en last veroorzaken." (blz.104,112)

³³¹ Cedric Sandfort e.a.[49, blz.203].

³³² Beleidsplan Communicatie en Dienstverlening 1994-1998[30, blz.6].

³³³ Ch.P.A. Geppaart[72]: "De problematiek van de fiscale boeten is niet alleen van belang voor natuurlijke personen, die belastingplichtig zijn, men denke vooral aan de inkomstenbelasting, maar ook voor bedrijven, denk aan de loonbelasting en de omzetbelasting. De mogelijkheid dat bij niet of niet-tijdig voldoen van betalingsverplichtingen, naast heffingsrente en invorderingsrente, een boete kan worden opgelegd, verzwart uiteraard de druk van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven." (blz.1471)

³³⁴ Zie hoofdstuk 4.7.

³³⁵ Zie hoofdstuk 2.2.5.